

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Sayın Mustafa ÇİFTÇİ tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.


Özgür KARABAT
İstanbul Milletvekili

Emniyet Genel Müdürlüğü 2025 Yılı İdare Faaliyet Raporu'nda, Siber Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı tarafından yürütülen “Sanal Devriye” faaliyetleri kapsamında 2025 yılında 257.481 sosyal medya hesabının takip edilerek incelemeye alındığı, 162.298 hesabın kullanıcısının tespit edildiği, 8.471 şahsın gözaltına alındığı ve 496 şahsın tutuklandığı açıklanmıştır.

Anayasa'mızın 26'ncı maddesi “Düşünceyi Açıklama ve Yayma Hürriyetini”, 13'üncü maddesi ise temel hak ve hürriyetlerin ancak “kanunla” ve “demokratik toplum düzeninin gereklerine uygun olarak” sınırlanabileceğini kesin hükme bağlamıştır.

Anayasa Mahkemesi, kolluk kuvvetlerinin idari yetkilerle internet ortamında genel, sürekli ve önleyici nitelikte tarama yapmasına imkan tanıyan yasal düzenlemeleri (EGM Kanunu m. 16 ve PVSK ilgili hükümleri) öngörülebilirlik, belirli olma ve orantılılık ilkelerine aykırı bularak iptal etmiştir. Yüksek Mahkeme, somut bir suç şüphesi ve hakim kararı olmaksızın dijital mecraların kitleler halinde izlenmesini “fiili fişleme” ve otokratik bir gözetim pratiği olarak nitelendirmiştir. Uluslararası hukukta da durum farksızdır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi çeşitli kararlarında, kamu makamlarının somut şüpheyne dayanmayan kitlesel gözetim faaliyetlerini insan hakları ihlali saymıştır.

Venedik Komisyonu'nun internet ve ifade özgürlüğüne ilişkin raporlarında da sanal devriye gibi algoritmik takip mekanizmalarının, toplumda bir “çatırdatma/sindirime etkisi” (chilling effect) yaratarak yurttaşların eleştirel düşünce beyan etmesini engellediği vurgulanmaktadır.

Tüm bunlara rağmen, EGM 2025 Faaliyet Raporu'ndan anlaşıldığı üzere, Anayasa Mahkemesi kararlarının bağlayıcılığı göz ardı edilmekte, yüz binlerce yurttaşın sosyal medya hesabı herhangi bir yargıç kararı olmaksızın sürekli ve sistematik bir biçimde taranmaktadır. Suç

önleme adı altında yürütülen bu faaliyet, demokratik kamuoyunu susturma ve dijital alandaki muhalif sesleri adli baskı altına alma aracına dönüştürülmüştür.

Buna göre;

1- Anayasa Mahkemesi'nin kolluk kuvvetlerinin sanal ortamda haricen ve önleyici sanal devriye yürütmesini iptal eden kararları karşısında, 2025 yılında 257.481 hesabın izlenmesinin somut, açık ve kanuni dayanağı nedir?

2- "Sanal Devriye" faaliyetlerinde kullanılan yazılım, yapay zeka ve algoritmaların kriterleri nelerdir? "Siyasi eleştiri", "hükümet politikalarını protesto" veya "ekonomik kriz haberlerini paylaşma" gibi anayasal hak kullanımı niteliğindeki ifadeler bu algoritmalarda suç tarama kriteri olarak tanımlanmış mıdır?

3- Takip edilen 257.481 hesaptan 162.298'inin kimlik tespiti yapılırken kişisel verilerin korunması kanununa (KVKK) ve Anayasa m. 20/3'e uygun hareket edilmiş midir? Bu veriler hangi veri tabanlarında, ne kadar süreyle saklanmaktadır?

4- Kullanıcı tespiti yapılan ve işlem tesis edilen 162.298 dosyadan kaç hakkında Cumhuriyet Başsavcılıklarınca "Kovuşturmaya Yer Olmadığına (Takipsizlik)" karar verilmiştir? Haksız takip ve soruşturmaya uğrayan yurttaşların mağduriyeti nasıl giderilmektedir?

5- Birleşmiş Milletler ve Avrupa Konseyi ilke kararları doğrultusunda, yurttaşlar üzerinde otosansür oluşturan bu kitlesel dijital gözetim uygulamasını sürdürmeye devam edecek misiniz?